

DECIZIE

02 mai 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecători

Tatiana Vieru,
Iuliana Oprea, Maria Ghervas,

examinând recursul, declarat de către Societatea pe Acțiuni de tip deschis „Молдавский металлургический завод”,

în cauza civilă la cererea înaintată de compania „Resovia Investments Limited” prin intermediul avocatului Iulian Balan împotriva Societății pe Acțiuni de tip deschis „Молдавский металлургический завод” cu privire la recunoașterea și încuviințarea executării hotărârii arbitrale străine a Curții de Arbitraj Comercial Internațional de pe lângă Camera de Comerț și Industrie a Ucrainei din 30 mai 2013,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 02 aprilie 2018, prin care s-a admis cererea înaintată de către compania „Resovia Investments Limited” prin intermediul avocatului Iulian Balan,

CONSTATĂ:

La 26 mai 2016 compania „Resovia Investments Limited” prin intermediul avocatului Iulian Balan a depus cerere de chemare în judecată împotriva SA „Молдавский металлургический завод” cu privire la recunoașterea și încuviințarea executării hotărârii arbitrale străine a Curții de Arbitraj Comercial Internațional de pe lângă Camera de Comerț și Industrie a Ucrainei din 30 mai 2013, cu privire la încasarea din contul Societății pe Acțiuni de tip deschis „Молдавский металлургический завод” în beneficiul companiei „Resovia Investments Limited” a sumei de 927 570,83 dolari SUA, cu titlu de datorii pentru marfa livrată, suma de 29 567,27 dolari SUA, cu titlu de penalitate de întârziere, suma de 27 750,88 dolari SUA, cu titlu de 3% penalitate anuală pentru întârzierea la plata obligației, suma 19 742,95 dolari SUA, cu titlu de compensarea cheltuielilor privind plata taxei de arbitraj. (f.d.4-7, vol.I)

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 29 mai 2017 a fost scoasă de pe rol cererea depusă de către compania „Resovia Investments Limited” prin intermediul avocatului Iulian Balan cu privire la recunoașterea și încuviințarea executării hotărârii arbitrale străine a Curții de Arbitraj Comercial Internațional de pe lângă Camera de Comerț și Industrie a Ucrainei din 30 mai 2013, ca fiind depusă de o persoană neîmputernicită. (f.d. 149, 150-153, vol.I)

Nefiind de acord cu soluția Curții de Apel Chișinău, la data de 14 august 2017, reprezentantul companiei „Resovia Investments Limited”, avocatul Iulian Balan a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 29 mai 2017, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii contestate și emiterea unei decizii privind recunoașterea și încuviințarea executării silite a hotărârii arbitrale străine din data de 30 mai 2013.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 25 octombrie 2017 s-a admis recursul declarat de către compania „Resovia Investments Limited” prin intermediul avocatului Iulian Balan. S-a casat integral încheierea Curții de Apel Chișinău din 29 mai 2017, în cauza civilă la cererea depusă de „Resovia Investments Limited” prin intermediul avocatului Iulian Balan cu privire la recunoașterea și încuviințarea executării hotărârii arbitrale străine a Curții de Arbitraj Comercial Internațional de pe lângă Camera de Comerț și Industrie a Ucrainei din 30 mai 2013, cu privire la încasarea din contul SA „Молдавский металлургический завод”, în beneficiul „Resovia Investments Limited” a sumei de 927 570,83 dolari SUA, cu titlu de datorii pentru marfa livrată, suma de 29 567,27 dolari SUA, cu titlu de penalitate de întârziere, suma de 27 750,88 dolari SUA, cu titlu de 3% penalitate anuală pentru întârzierea la plata obligației, suma 19 742,95 dolari SUA, cu titlu de compensarea cheltuielilor privind plata taxei de arbitraj, cu restituirea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău. (f.d.183-187, vol.I)

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 02 aprilie 2018 s-a admis cererea creditorului „Resovia Investments Limited”, s-a recunoscut și s-a încuviințat executarea silită pe teritoriul Republicii Moldova a hotărârii arbitrar străine AC nr. 4m/2013 din 30 mai 2013, adoptată de Curtea de Arbitraj Comercial Internațional de pe lângă Camera de Comerț și Industrie a Ucrainei, cu privire la încasarea din contul SA „Молдавский металлургический завод” în beneficiul companiei „Resovia Investments Limited” a datoriei pentru marfa livrată în sumă de 927 570, 83 dolari SUA, penalitatea pentru întârzierea plății pentru marfă în sumă de 29 567,27 dolari SUA, 3% anual în sumă de 27 750,88 dolari SUA și cheltuielilor privind plata taxei de arbitraj, în sumă de 19 742, 95 dolari SUA, în total 1 004 631, 93 dolari SUA.(f.d. 21-27, vol.II)

Nefiind de acord cu încheierea menționată, la 06 aprilie 2018 SA „Молдавский металлургический завод” a declarat recurs, solicitând casarea încheierii Curții de Apel Chișinău, cu pronunțarea unei încheieri de scoatere de pe rol a cererii de chemare în judecată. (f.d. 31-39, vol.II)

În motivarea recursului recurenta indică, că Curtea de Apel Chișinău la emiterea încheierii din 02 aprilie 2018, admițând cererea depusă și semnată de avocatul Iulian Balan din numele companiei „Resovia Investments Limited”, nu a luat în considerație că procura din 16 mai 2016, eliberată lui Oleg Televca pentru încheierea unui contract de asistență juridică, a fost semnată de Nikolajs Trapkins, care la 16 mai 2016 nu avea împuterniciri din numele companiei „Resovia Investments Limited”. Reprezentantul companiei „Resovia Investments Limited” Nikolajs Trapkins prin procura din 12 februarie 2015 deținea împuterniciri de reprezentare a companiei valabile până la 13 februarie 2016. Careva împuterniciri eliberate de compania „Resovia Investments

Limited” lui Nikolajs Trapkins după 13 februarie 2016 nu au fost anexate la cerere. Mai mult că atât, la cerere nu au fost anexate careva acte ce ar confirma existența companiei date.

În conformitate cu art. 425 CPC termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea ei.

Din materialele cauzei rezultă, că încheierea contestată a fost pronunțată la 02 aprilie 2018, a fost recepționată de reprezentantul SA „Молдавский металлургический завод” la 02 aprilie 2018, conform recipisei. (f.d. 28, vol.II)

În aceste circumstanțe recursul, depus de SA „Молдавский металлургический завод” la 06 aprilie 2018, se consideră depus în termen.

Potrivit art. 426 alin. (3) CPC recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În conformitate cu art. 427 lit. c) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, soluționând prin decizie problema în fond.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat și care urmează a fi admis cu casarea încheierii instanței de apel din considerentele ce urmează.

În conformitate cu prevederile art.166, alin.(1), (5) CPC oricine pretinde un drept împotriva unei alte persoane ori are un interes pentru constatarea existenței sau inexistenței unui drept trebuie să depună în instanța competentă o cerere de chemare în judecată, care se semnează de reclamant sau de reprezentantul lui împuternicit în modul stabilit.

În conformitate cu prevederile art.75 alin. (2) CPC procesele persoanelor juridice se susțin în instanță de judecată de către organele lor de administrare, care acționează în limitele împuternicirilor atribuite prin lege, prin alte acte normative sau prin actele lor de constituire, precum și de către alți angajați împuterniciți ai persoanei juridice, de către avocați sau avocați stagiați.

Conform art.80, alin.(1), (3), (4) CPC împuternicirile reprezentantului persoanei juridice trebuie să fie formulate într-o procură, eliberată și legalizată în modul stabilit de lege. Procurile eliberate în numele persoanei juridice conform actelor de constituire se semnează de către administrator sau de către altă persoană împuternicită, valabilitatea procurii care confirmă împuternicirile reprezentantului în instanța de judecată încetează în temeiul art.255 din Codul civil.

Prin urmare, valabilitatea mandatului emis în baza procurii va înceta odată cu expirarea termenului de valabilitate a procurii, iar pentru reprezentarea în baza unei noi procuri va fi necesară eliberarea unui nou mandat.

Instanța de recurs constată că la 16 mai 2016 Nikolaus Tropkin , pretinsa persoană de încredere a companiei „Mittelmeer directors limited”, „Resovia Investments Limited” l-a împuternicit pe Oleg Televca prin procura 16 mai 2016 cu dreptul de a încheia cu un

avocat un contract de asistență juridică, pentru a prezenta interesele companiei în instanțele de judecată în Republica Moldova.

Oleg Televca tot în aceeași zi a încheiat contractul de asistență juridică nr. 148 cu avocatul Iulian Balan, delegându-i acestuia împuternicirile expuse în mandatul nr. 0923539 din 16 mai 2016 avocatului: de a semna cererea și de a o depune în judecată, de a recurge la arbitraj pentru soluționarea litigiului, de a renunța total sau parțial la pretențiile din acțiune, de a majora sau reduce quantumul acestor pretenții, de a modifica temeiul sau obiectul acțiunii, de a o recunoaște, de a recurge la mediere, de a încheia tranzacții, de a intenta acțiune reconvențională, de a transmite împuterniciri unei alte persoane, de a ataca hotărârea judecătorească, de a-i schimba modul de executare, de a amâna sau eşalona executarea ei, de a prezenta un titlu executoriu spre urmărire, de a primi bunuri sau bani în temeiul hotărârii judecătorești. Astfel, la 26 mai 2016 avocatul Iulian Balan în numele creditorului „Resovia Investments Limited” în baza mandatului nr. 0923539 din 16 mai 2016 a depus și a semnat cererea cu privire la recunoașterea și încuviințarea executării hotărârii arbitrale străine a Curții de Arbitraj Comercial Internațional de pe lângă Camera de Comerț și Industrie a Ucrainei din 30 mai 2013, cu privire la încasarea din contul Societății pe Acțiuni de tip deschis „Молдавский металлургический завод” în beneficiul companiei „Resovia Investments Limited” a sumei de 927 570,83 dolari SUA, cu titlu de datorii pentru marfa livrată, suma de 29 567,27 dolari SUA, cu titlu de penalitate de întârziere, suma de 27 750,88 dolari SUA, cu titlu de 3% penalitate anuală pentru întârzierea la plata obligației, suma 19 742,95 dolari SUA, cu titlu de compensarea cheltuielilor privind plata taxei de arbitraj. Însă instanța de recurs a constatat că avocatul Iulian Balan nu deținea împuterniciri de a înainta cererea dată, deoarece contractul de acordare a asistenței juridice nr.148 a fost încheiat cu o persoană care nu deținea dreptul de a încheia un astfel de contract. Procura eliberată de compania „Resovia Investments Limited” pe numele lui Oleg Televca cu dreptul de a încheia cu un avocat un contract de acordare a asistenței juridice pentru a reprezenta interesele companiei în instanța de judecată din Republica Moldova a fost semnată de către Nicolajs Tropkins, care la moment nu mai deținea astfel de împuterniciri, deoarece procura eliberată de „Resovia Investments Limited” pe numele lui expirase la 13 februarie 2016. (f.d.178, vol.I)

Colegiul menționează că în conformitate cu art.8 alin.(1) din Constituție, Republica Moldova se obligă să respecte Carta Organizației Națiunilor Unite și tratatele la care este parte, să-și bazeze relațiile cu alte state pe principiile și normele unanim recunoscute ale dreptului internațional.

Totuși, conform art.1, alin. (1) și art.3 ale Convenției de la Haga din 05 octombrie 1961 cu privire la suprimarea cerinței supralegalizării actelor străine, convenția se aplică actelor oficiale care au fost întocmite pe teritoriul unui stat contractant și care urmează să fie prezentate pe teritoriul unui alt stat contractant, singura formalitate care ar putea fi cerută pentru a atesta veracitatea semnăturii, calitatea în care a acționat semnatarul actului sau, după caz, identitatea sigiliului sau a ștampilei de pe acest act, este aplicarea

apostilei definite la art. 4, eliberată de către autoritatea competentă a statului din care emana documentul.

Din materialele cauzei se constată că la 12 februarie 2015 compania „Resovia Investments Limited”, constituită și înregistrată în Cipru, a eliberat procură pe numele lui Nicolajs Tropkins, acesta fiind împuternicitul legal al companiei în toate țările lumii și pentru și din partea companiei să facă, să execute toate sau orice acte. Compania nu a delegat lui Nicolajs Tropkins și dreptul de a transmite aceste drepturi altor persoane, această mențiune a fost expres făcută în procură. La eliberarea procuri au fost respectate prevederile Convenției de la Haga din 05 octombrie 1961, fiind aplicată la 13 februarie 2015 apostila țării Cipru. Din textul procurii eliberate pe numele lui Nicolajs Tropkins rezultă că este valabilă de la 14 februarie 2015 până la 13 februarie 2016. (f.d 178, vo.I) În materialele dosarului lipsește probe privind prelungirea acestor împuterniciri și după 13 februarie 2016.

Prin urmare, procura din 16 mai 2016 semnată de Nicolajs Tropkins în numele companiei „Resovia Investments Limited”, prin care l-a împuternicit pe Oleg Televca cu dreptul de a încheia cu un avocat un contract de asistență juridică, pentru a prezenta interesele companiei în instanțele de judecată în Republica Moldova, este semnată de o persoană care la momentul eliberării procurii date îi erau expirate împuternicirile sale de a reprezenta interesele companiei „Resovia Investments Limited”.

Mai mult ca atât, prin procura din 16 mai 2016 lui Oleg Televca nici nu i-au fost delegate împuternicirile, care se regăsesc în mandatul avocatului nr. 0923539 din 16 mai 2016, în special dreptul de a semna și de a depune cererea în instanță, de a ataca hotărârea, etc.

Din aceste considerente instanța de recurs conchide că împuternicirile avocatului Iulian Balan de a prezenta interesele companiei „Resovia Investments Limited” în cadrul cauzei date, nu au fost confirmate în mod legal, cererea fiind depusă și semnată de o persoană neîmputernicită.

Conform art.468 CPC hotărârea judecătorească străină care nu a fost executată benevol poate fi pusă în executare pe teritoriul Republicii Moldova, la cererea creditorului, în temeiul încuviințării date de instanța judecătorească în a cărei circumscripție urmează să se efectueze executarea. În cazul în care debitorul nu are domiciliu sau sediu în Republica Moldova ori când domiciliul nu este cunoscut, hotărârea se pune în executare la locul de aflare a bunurilor acestuia.

În cazul în care cererea de recunoaștere și încuviințare a executării silite a hotărârii arbitrale străine nu întrunește condițiile legale, acesteia nu i se dă curs, cu acordarea unui termen rezonabil deponentului pentru lichidarea neajunsurilor din cerere sau anexarea actelor nedepuse. Instanța nu poate scoate cererea de pe rol, conform art.267 CPC, cu excepția prevederii lit. b), c), d) al aceluiași articol.

În conformitate cu prevederile art.267, lit. c) CPC instanța judecătorească scoate cererea de pe rol în cazul în care: cererea este semnată sau este depusă în judecată de o persoană neîmputernicită.

Argumentul instanței de apel precum că avocatul Iulian Balan a depus cerere și în temeiul contractului de asistență juridică la 25 februarie 2015, instanța de recurs îl consideră neîntemeiat.

Avocatul Iulian Balan la depunerea cererii a prezentat împuternicirile sale, semnate în mandat de către Oleg Televca, anexând împuternicirile lui Oleg Televca delegate prin procura din 16 mai 2016, semnată de Nicolajs Tropkins.

Astfel, se atestă că Oleg Televca a delegat avocatului Iulian Balan împuterniciri de a semna cererea și de a o depune în judecată, de a recurge la arbitraj pentru soluționarea litigiului, de a renunța total sau parțial la pretențiile din acțiune, de a majora sau reduce cuantumul acestor pretenții, de a modifica temeiul sau obiectul acțiunii, de a o recunoaște, de a recurge la mediere, de a încheia tranzacții, de a intenta acțiune reconvențională, de a transmite împuterniciri unei alte persoane, de a ataca hotărârea judecătorească, de a-i schimba modul de executare, de a amâna sau eșalona executarea ei, de a prezenta un titlu executoriu spre urmărire, de a primi bunuri sau bani în temeiul hotărârii judecătorești, care nu se conțin în procura din 16 mai 2016.

Mai mult ca atât, procura nu are baza unui temei legal de eliberare de către Nicolajs Tropkins din numele companiei „Resovia Investments Limited”, ori la 16 mai 2016 acesta nu deținea careva împuterniciri din numele companiei.

În cererea din 26 mai 2016 avocatul Iulian Balan nu face referire la careva contracte de asistență juridică, menționând expres dreptul de reprezentare în baza procurii semnate de Oleg Televca.

Contractul prezentat ulterior, după remiterea cauzei la rejudecare, nu conține informație despre locul unde a fost încheiat și împuternicirile de reprezentare în instanțe, prevăzute de art.80, alin.(1), (3), (4) CPC, contractul fiind semnat cu semnătura facsimil.

Totodată, prevederile contractului s-au consumat odată cu expirarea termenului procurii, deținute de Nicolajs Tropkins din numele companiei „Resovia Investments Limited”.

Concluziile instanței de apel precum că instanța deține două alternative prevăzute de lege: recunoașterea sau refuzul de recunoaștere a hotărârii arbitrale străine, contravin Codului de procedură civilă, ori instituția scoaterii de pe rol a cererii pentru temeiurile de depunere de o persoană neîmputernicită este aplicabilă procedurii respective.

Ținând cont de cele menționate și având în vedere faptul că încheierea instanței de apel este ilegală, iar argumentele invocate de către recurent sunt întemeiate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ ajunge la concluzia de a admite recursul și de a casa încheierea instanței de apel, cu pronunțarea unei decizii sub formă de încheiere de scoatere de pe rol a cererii depuse de compania „Resovia Investments Limited” prin intermediul avocatului Iulian Balan împotriva Societății pe Acțiuni de tip deschis „Молдавский металлургический завод” cu privire la recunoașterea și încuviințarea executării hotărârii arbitrale străine a Curții de Arbitraj Comercial Internațional de pe lângă Camera de Comerț și Industrie a Ucrainei din 30 mai 2013, din motivul că cererea a fost semnată și depusă de o persoană neîmputernicită.

În conformitate cu art. 267, lit. c), 427 lit. c) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

DECIDE:

Se admite recursul declarat de Societatea pe Acțiuni de tip deschis „Молдавский металлургический завод”.

Se casează încheierea Curții de Apel Chișinău din 02 aprilie 2018 în cauza civilă la cererea înaintată de compania „Resovia Investments Limited” prin intermediul avocatului Iulian Balan împotriva Societății pe Acțiuni de tip deschis „Молдавский металлургический завод” cu privire la recunoașterea și încuviințarea executării hotărârii arbitrale străine a Curții de Arbitraj Comercial Internațional de pe lângă Camera de Comerț și Industrie a Ucrainei din 30 mai 2013, cu pronunțarea unei noi decizii sub formă de încheiere, prin care:

Se scoate de pe rol cererea companiei „Resovia Investments Limited” depuse prin intermediul avocatului Iulian Balan împotriva Societății pe Acțiuni de tip deschis „Молдавский металлургический завод” cu privire la recunoașterea și încuviințarea executării hotărârii arbitrale străine a Curții de Arbitraj Comercial Internațional de pe lângă Camera de Comerț și Industrie a Ucrainei din 30 mai 2013.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

Tatiana Vieru

judecători

Iuliana Oprea

Maria Ghervas